

ogsaa efter min Erfaring forholder sig saaledes, at der virkelig er stor Trang for Giere af faste Eiendomme til at kunne faae Laan til hoiere Rente end 4 pCt., ligesom det ogsaa er min Overbeviisning, at det vil vare uden Betankelighed at frigive Rentefoden for dette Slags Laan. En af de Betankeligheder, der muligen kunde vare, vilde vistnok havees, naar, som den aerede sidste Taler antydede, 4 pCt. vedblev at vare Rentefoden for Udlaan af Umyndiges og offentlige Stiftellers Midler; om en sliig Bestemmelse skulde optages i Loven, eller det kunde ordnes ved Instruxer fra Administrationens Side, er Noget, som jeg anseer for mindre vaesentligt. Derimod kan jeg ikke vare ganske enig med den aerede Rigsdagsmand for Viborg Amts 1ste Valgkreds (Bregendahl) i, at det ikke skulde vare rigtigt, at der for den, der udeblev med, hvad han havde at praestere, i Mangel af anden Bestemmelse, skulde paabydes en hoiere Rente end den ordinaire; det har vvertimod altid forekommet mig rigtigt, at en hoiere Rente indtraadte i et saadant Tilfaelde, idet Mange jo ellers kunde holde en Sag hen, blot for at slippe med den billigere Rente, hvortil der for en Tid var tilstaaet dem Penge. Jeg kan heller ikke vare ganske enig i det Princip, som er udtalt i Slutningen af Lovudkastets § 2, at, naar en saadan hoiere Rente indtraadte, skulde det ikke falde de senere Panthavere til Last; jeg troer, at det er en vel smaalig og usornoden Indsraenkning. Derimod skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at der er et Par Punkter, som maaskee ved denne Leilighed ogsaa burde komme under Overbetelse; det er navnlig en Begrænsning af den Provison for Udlaan, der er fastsat i Forordningen af 14de Mai 1754 § 6. Det vilde ikke stemme med det hele nye System, dersom denne Begrænsning og de Følger, som Forordningen har bestemt derfor, vedblev. Optagelsen af Principet om en aldeles fri Rentefod vilde naturligvis lede til, at § 3 i Lovudkastet maaskee blev aldeles overflødig, saavelsom flere Bestemmelser i Forordningen af 1754. Jeg skal ikke nærmere gaae ind paa disse Punkter; men jeg har kun fremhævet dem, fordi jeg, naar der bliver Spørgsmaal om Lovforslagets

videre Behandling, kunde ønske, at det blev overgivet til Behandling af et Udvalg, forinden det atter kom for her i Salen.

Westenhøj: Det er mig ikke rigtigt klart, hvad Regjeringen har tilsigtet ved nærværende Lovforslag, men jeg formoder, at Hensigten er, at Laantagen i faste Eiendomme skal vare bunden til en vis Rentefod. Jeg kunde forstaae en saadan Bestemmelse, dersom Regjeringen kunde raade over, hvad Rentefoden skulde vare over hele Europa, kunde bestemme, at den skulde vare 4 pCt., thi saa var det muligt, at en saadan Lovbestemmelse lod sig iværksætte. — Men naar det her for Udlaan i faste Eiendomme er fastsat en Rente af 4 pCt., medens den paa andre Pengemarkeder kan vare 5 a 6 pCt., saa vil deraf naturligt følge, at Pengene ikke ville blive heri Landet, men gaae til Udlandet. Det forekommer mig om trent at vare det Samme, som om Regjeringen, forat forhindre Ulyt, vilde bestemme, at Rugen i Danmark skulde koste 4 Rdl. Følgen vilde ikke vare, at Folk fik billigere Rug, men at Rugen gik til Holland, Norge eller andetsteds, saasnart den der betaltes bedre, og Følgen blev saaledes ikke anden, end at Folk maatte tage imod 4 Skpr. Rug og qvittere for en Tønde; det vilde gaae, som det gaaer ved Pengeudlaan, at man maa nøies med en mindre Sum og qvittere for en større (Tschering: Ja men det er ogsaa Mager). Ja, ganske vist, men det gøres paa en saadan Maade, at Lovgivningen derved omgaaes. Det bedste Beviis herfor er, mener jeg, at da vi i 1849 og 1850 vare i Forlegenhed for Penge og gik til London for at erholde dem, laante vi ikke alene til 5 pCt., men modtog 80 pCt. og gav Dvittering for 100 og forrentede disse 100 med 5 pCt., og det blev endda anseet for den største Tjeneste, der var bleven gjort os, og vi takkede den Mand, som hjalp os til dette Laan. Jeg har noie gennemlæst Motiverne til det forelagte Lovudkast, og jeg maa tilstaae, at det meste af Indholdet taler netop for det Modsatte af, hvad Loven tilsigter. Saaledes siges der, at det er muligt, at naar den Laansøgende frit kunde henvende sig til hvem han vilde, saa vilde han maaskee kunne faae Laan